

Szerkesztőség:

Rimaszombat Koháry-utca 21. szám. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés

Bétyegtelen levelet nem fogadunk el.

Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 8 korona.
Fél évre . . . 4 korona.
Negyedévre . . . 2 korona.

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

MEGJELENIK HETENKINT EGYSZER: CSÜTÖRTÖKÖN.

Felelős szerkesztő: Dr. DIENES GYULA.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Pokorágyi-utca 1. szám a. a könyvnyomdában — Ide intézendők a kiadó hivatali illető előfizetés, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitors térfogata 12 fillér.
Többszöri hirdetésnél árkedezmény.

Nyilttér:

Egy sor 40 fillér.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont“ kiadóhivatala, nemkülönben minden hazai postahivatal, az előfizetés legzélszerűben posta-utalvány útján eszközölhető. — **Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.**

Nincsen senkiben másban idvesség . . .

A mit a betlehemi éjszakán az égi követ isteni ígéretként hirdetett a mezők egyszerű pásztorainak: „hirdetek nektek nagy örömet, mely az egész népnek öröme leszen: ma született nektek a megváltó, ki az ur Krisztus Dávid városában“ — a mit az öreg Simeon a jeruzsálemi templomban hattyudalként zengett: „most már uram bocsásd el a te szolgálodat békességgel, mert látták szemeim a te idvessedet, — ugyanezt hirdette később, de már mint befejezett üdvörténeti tény, Péter a zsidó nagy tanács előtt, midőn így szóla: „nincsen senkiben másban idvesség, mert nem is adatott emberek között ég alatt más név, mely által megtartatnunk kellene, hanem a Jézus Krisztus neve.“

Tizenkilenc század folyt már le azóta, hogy az angyali szózatra Péter apostol megfelelő visszhangot adott s ime a lefolyt századok egymásra torló hullámai sem bírták eltemetni azt az örök igazságot, hogy nincsen másban idvesség, csak a Jézus Krisztusban. Ez a tudat gyűjti össze minden karácsonkor a Jézus bölcsője köré az ő hiveit; ez a tudat készíti minden karácsonkor a szüléket, emberbarátokat a szeretet fejedelmének Jézusnak nevében az emberszeretet oltárán való áldozatnyújtásra.

Nincsen senkiben másban idvesség . . . Óh hányszor akarták már ezt az igazságot lezafolni, hányszor ostromolták már a Jézus által teremtett hit és erkölcsi élet, társadalmi rend alapjait és ime a fegyverek nem ártottak neki, sőt épen azok sebesítették meg magokat, a kik Jézus ellen tusakodtak s utoljára is azt kellett mondaniok: győztél galileai, méltó vagy arra, hogy előtted minden térdek meghajoljanak.

De hát nézzünk csak a szemébe ennek az állításnak, hogy csak Krisztusban van az idvesség! Nagyon alkalmi kérdés ez, mert ennek minden kétséget kizáró megoldása indokolni fogja egyuttal a Jézus születési ünnepéhez való előkészületünket is.

Legelőször is az idvesség nagy titkával kell tisztába jönnünk, hogy aztán tovább menve, az idvesség hordozóját érdemileg méltányolhassuk . . .

TÁRCZA.

Karácsony.

Nagy öröm volt nekem hajdan a karácsony,
Hát még a karácsony ága-bogas fája?
Szegény édes anyám — mindenféle színben
Mennyi czifraságot aggatott reája?

A karácsonyfának minden egyes ágán
Mint hajnali csillag apró gyertya égett.
Mely bevilágítja fényes ragyogással
A karácsonyéji teljes sötétséget.

Én nem állithatok ilyen karácsonyfát,
Mert az én gyermekeim a bú és a bánat.
Ezek teljességgel nem tudnak örülni
Bármilyen csillogó szép karácsonyfának.

Ti szerető szülők! ti csak állítsatok
Ily karácsonyfát a gyermekek elébe.
Hadd legyen ez földön béke s szeretetnek
El nem múló fényvel ragyogó emléke!

Lengyel László.

Katinka szerelme.

Irta: ALMANSOR.

Cserényi Katinka gyakran leste a park sűrű bozótja közül Kerthy Istvánt, az ő ideálját. Mikor azután meglátta sugár alakját, nagyot dobbant a szíve és visszatartotta lélekzetét, nehogy Kerthy meghallja és észrevegye. Szerelmes volt. Nem is csoda. Ifjú szíve tele volt hő vágygyal a szerelem után, tele volt ábrándokkal és Kerthy oly sok szépet tudott neki a szerelemről, erről a csodás érelemlől mesélni.

Sokszor majdnem hogy feltárta Kerthy előtt szívének édes titkát, mikor az a szerelem rejtelmes lényéről

Az üdvösség nem pusztá képzelt valami, hanem tényleges valóság, nem olyas valami, a mi örök és utólérhetlen vágyódás tárgyát képezi, hanem olyas valami, a mit el lehet érni, meglehet valósítani, ez nem valami tulvilágra szóló utalvány, hanem olyan kincs, mit már e földi életben is meg lehet szerezni. Szóval az idvesség valami kívánatos jó, kívánatos érték; még pedig a legfőbb jó, a mely minden egyéb jót magában foglal. Az emberi kebel ama legfőbb vágya, mely a muló idő örök forgatagában valami maradandóan boldogítót keres — az az idvesség. Ez az idvesség vágy ragadta meg a Jézus felléptekor Pétert és Andrást, Jakabot és Jánost, mikor a mester kértére letették hálójukat és követték azt az ismeretlen embert, a ki ellenállhatlan erővel vonzotta magához őket; ez az idvesség vágy kényszeríté az evangéliumi gazdag ifjút, hogy földi javait oda hagyva, megkérdezze a mestertől, „mit cselekedjek, hogy örök életet vegyek!“

Az idvesség nem egyéb, mint lelki boldogság, a mely nem függ földi sorsunktól, a melyet nem érinthetnek a balsors hullámai, épugy, mint a hogy a csillagokig nem hathatnak fel a szél-tölelések és vészes fellegek; nem egyéb az, mint a szívnek Istenben való megnyugvása, a mire minden embernek szüksége van, mint a virágnak a nap fényére, a mely minden panaszt elhallgattat, minden könnyet töröl. Nem egyéb az, mint az az örök élet, mely az emberi kebel mélyén titokban érlelődik a földi élet tapasztalatai és viharai között, mint a gyöngy a tenger mélyén; nem egyéb ez mint a belső vagyis lelki ember boldogsága, a ki hitének és reményének horgonyát az Istenbe és az ő végtelen szeretetébe vetette bele.

Ennél nagyobb jó, ennél magasabb öröm nem lehet és ép ezért nevezzük ezt üdvösségnek s ennek hozóját idvezítőnek.

És hol van az az idvezítő, a kire ráillik a Péter vallomása: nincsen senkiben másban üdvösség ő rajta kívül! Talán a gazdagság az, ez a régi bálványistene a világnak, a mely előtt térdet, fejet hajtának az emberek s melynek szükség esetén áldozatul dobják jellemüket s legszentebb meggyőződésüket is! Óh a gazdagság önmagában

beszélt, de mikor lelkesedésében a nyelvére jött a vallomás, hogy: lássa én is így szeretek valakit, — hirtelen elhallgatott, mert eszébe jutott, hogy nem illik ilyet mondani. De különben is, kezdje ő, ha szeret; a férfinék kell előbb szerelmet vallani, hiszen, hogy viszont-szerelme talál, azt minden mozdulatomból, minden szempillantásomból láthatja. Óh mért is oly bátortalan az a Kerthy, mért nem rukkol ki úgy, mint más férfi: szerets-e rózsám? Talán nem szeret, csak játszik velem. Nem, nem az nem lehet, hiszen akkor nem jönne mindennap, nem hozna virágot, nem tanítana szerelemre.

— Bolondság is engem szerelemre tanítani; ki már úgy tudok szeretni; mint egy menyasszony.

Nagyon meg volt akadva szegény Katinka és még csak el sem panaszkodhatta szívbéli ügyeit. Vajjon kinek? Mamája rég meghalt, talán nem is ismerte, testvére, bárátnője nem volt, ha csak a falusi paraszt lányok sorából nem választott volna barátját. Pedig a szíve csordultig tele volt szerelemmel és mondani valóval, de a papának csak nem mondhatja ezt el, hiszen ő kinevetné szerelmét, az ő komoly és örök szerelmét.

Egyetlen reménye az a levél volt, melyet Budapestről várt Klárától. Ha Klára a meghívást elfogadja és eljön Cserénybe nyaralni, akkor lelesik szíveről a hallgatás nehéz békója, sőt megvalósítja tervét is. De ha Klári nem jön, akkor igazán nem áll egyéb hátra, mint-hogy félre tesz minden illemszabályt és egyenesen megvallja Kerthynek, hogy . . . jaj nem, ettől a gondolatától fázott.

Klára megörült a meghívásnak és nem soká váratott magára. A budapesti lányok nemcsak azért szeretnek a vidéken nyaralni, mert nyáron Budapesten kiállhatatlan a meleg, hanem mert jól esik elhagyni a fővárost azzal a titkos reménnyel: hátha akad valami vidéki földbirtokos és mint menyasszony térek vissza. Bizony Budapesten sem terem minden bokorban völegény, különösen olyanoknak, mint Klára, ki nem is gazdag, mert

még nem tett igazán boldoggá senkit; ezt a nagy igazságot még Krózus is elismerte, sőt sok háznak épen a gazdagság az átka, mely ónsulylyal nehezedik annak lakóira. Hiszen, ha a gazdagságban volna a legfőbb boldogság, akkor hogyan volna megoldható az a rejtély, hogy ez a mai kor, mely gazdagsággal, kényelemmel és jóléttel veszi magát körül, lelkileg sokkal nyugtalanabb és elégtelenebb, mint bármely megelőző korszak. Vagy a földi öröme élvezetében van a valódi boldogság? Nem! ebben sem, mert minden örömpohár fenekén van valami keserű üledék. Az öröm az életnek nem az anyagát, hanem csak fűszerét képezi. A barátság, családi élet mind értékes javak. De a mi a barátság és családi életnek a legfőbb alkotó részét képezi, az önfeláldozó szeretet, az már nem valami külön álló kincs, hanem egyenesen a Krisztus lelkéből kölcsönzött lélek . . . De talán, a mit nem adhat a gazdagság, a földi gyönyör, a barátság, a családi élet, — azt megadja a tudás? Hiszen a tudomány Istennek temploma és ez a tudomány eleitől fogva sok embert tudott meghódítani magának. De hát a tudásnak nincsen határa, vagyis az igazi tudányszomj, ki nem elégíthető soha s így teljes megnyugvást nyújtani nem is képes. Sokrates, a híres görög bölcs, a nagy tudás mellett arra a végeredményre jutott, hogy ő semmit sem tud; Góthe e szavakkal zárta le ajkait: több világosságot!

Ezen a területen tehát hiába kutatunk, teljes megnyugvást nem találunk sehol és utoljára is igazat kell adnunk Péternek, nincsen senkiben másban üdvösség a Jézuson kívül: Ő az idvesség fejedelme, a ki az idvesség országának ajtajában állva hívogat: „jőjjetek én hozzám és találtok üdvöt lelkeiteknek.“ És ő ezt az ígéretet be is váltotta. Amit a tudomány kutat, azt ő feltalálta és általa feltaláljuk mi is; feltaláljuk az ő lelki vallása által Istenben atyánkat, az emberekben Isten fiait és testvéreinket, Jézus az üdvöt az Istennel való teljes közösségben találta fel s ebben mutatja azt ki, a mi számunkra is. És ez az Istennel való közösség, ez az Istenben való élet töltötte bele lelkébe az isteni erőket, a a lelki világosságot, igazság érzetet, a lángoló

a papája csak afféle hivatalnok, ki abból él, a mit elsenjen az adóhivatal a nyugtára kifizet. És a szépség, az csak a vidéken hat, ott is csak a falvakon.

Mikor Klára a mamájával Cserényben a vonatról leszállt, Katinka örömeben össze-vissza csókolta. Nagy érdeklődés és sok falusi bámuló között hajtattott be Katinka a vendégekkel a kastélyba. Még Kerthy István is kijött a kapu elé, hogy a vendégeket láthassa és üdvözölhesse. Persze Kerthynek nagyon megtetszett Klára, a sikkes fővárosi leány, ki finom és elegáns szabású ruhájában a falusi izlésű Katinka szépségét messze felülmúlta. Eszébe jutottak azok a karesu, könnyű lebegésű nagyvárosi asszonyok, kiknek képét a folyóiratokban a hosszú téli estéken néha órák hosszat elnézte s a kikbe szinte szerelmes volt.

Leszállván a vendégek a kocsiról, Katinka még egyszer összecsókolta Klárit és még az nap este elmondta neki, hogy szerelmes. Nem birta szegény tovább.

— Ugyan — kiáltott fel Klára meglepetten.
— Csodálkozol, hát te nem vagy szerelmes — kérdé naiv tekintettel Katinka, mert ő azt hitte, hogy minden felnőt leány szerelmes.

— En nem vagyok, nem is voltam, de nem is hiszek a szerelemben.

— Lehetetlen, én azt hittem, hogy mindenki úgy van vele, mint én.

— Majd kiábrándulsz.

— Soha, ha tudnád, mily mély a szerelmem, ha tudnád . . .

— Tudom én, édesem és kibe?

Katinka elpirult. Nem várta, hogy Klára oly könnyedén, oly megvetőleg fog nyilatkozni a szerelemről s egy pillanatig arra gondolt, hogy nem bizza titkát reá, de mikor Klára faggatni kezdte, mégis csak megvallotta.

— Kerthy Pistába.

— Gondoltam, különben igen jó izlésed van és nem is rossz parthie, Nos és ő?

emberszeretetet, a megpróbáltatások közötti szívós kitartást; ez tette őt az emberiség tökéletes példányképpé és nem a világ emelte őt isteni rangra, sőt az volna a csoda, ha nem tette volna azzá.

Ott van lerajzolva az evangéliumokban az ő alakja: tisztasága, jósága, szelidsége és szilárd-sága, emberi és isteni volta.

És ha nem volna is lerajzolva az ő egyénisége, még akkor is felismerhetnők őt életének ama nemes gyümölcseiről, a melyek immár átmentek az ő egyházába. Ez az egyház az ő mérhetetlen gazdag szellemi tartalmával magasztos emlékköve, alapítója erejének és hatalmának. A Jézus követése által mennyi lélek lett nagygyá és hőssé a századok folyamán. Ott van Pál apostol, ki harmincz éven át lángbuzgalommal hirdeté a megfeszített és feltámadott Jézusról szóló evangéliumot, míg aztán utoljára is a pallos csapása alatt vérzik el. Ott vannak a vértanúk, a kik tömött sorokban mennek a Jézus nevével ajkukon a szent halálba. Királyok és fejedelmek lerakják koronáikat, szegényekké lesznek, a szegények között, csakhogy elnyerhessék a menyneknek országát, A mit ezek és mások cselekedtek, mind a Jézus lelkének erejével cselekedtek.

Jézusban van az igazi üdvösség, és aki azt hívő lélekkel keresi, feltalálja azt ő benne ma is.

Ezért hirdetjük mi a Jézus születését a világ örömeinek, ezért készülünk szent örömmel a kicsiny Betlehembe ma is. Az Isten nem csufoltatott meg; amit az égi követ a karácsoni éjszakán hangoztatott, azt visszhangozzák beigazolt tényként a századok: nincsen senkiben másban idvesség, mint a Jézus Krisztusban! Dicsőség a magas-ságban az Istennek. *Ruszkay Gyula.*

Szent karácsony estéjén.

Karácsonyfa zöld levele
Fényes lánggal telistele . . .
Karácsonyfa hajlós ága
Gyermek-szívek boldogsága!

*
Hogy ragyog a szemecskéjük . . . !
Hogy dobog a szivecskéjük . . . !
En Istenem, — de jó nekik
Hogy a Jézuskát szeretik!

Jelige: I. Mózes. 2., 9. „Es névelt vala az Ur Isten a földből mindenféle fát, melyben az embernek szeme gyönyörködhetnék és mely eledelre jó volna, az életnek fáját is a kertnek közepette és a jónak s gonosz-nak tudásának fáját.“

Légy üdvöz szent karácsony, hívő keresztény családok, jámbor kegyes lelkek, ártatlan gyermeki szívek áldott nagy ünnepe! — Légy üdvöz miriád csillagok fényében tündöklő szent estéddel, melynek éjjelén egykoron megszületett Betlehemben Istennek amaz egyetlen igaz fia — a Jézus — a világ megváltója!

Világos fényes nappal áradt el akkor a föld színén, midőn ósanyánk Éva, Ádám apánkkal bünbe estek az éden kertjében, de ezen ő vétkes nappalokat a nyomorúság rémesen sötét éjszakája váltotta fel! A gyermek Jézus világra jöttét pedig sötét éjszaka takarta fekete homályával, de e homály hirtelen tündöklő világossággá változott a felragyogó csillagok szípközéző fényességétől s a megnyilatkozott menyégből alászálló angyalok kisugárzó dicsőségétől! Az elveszett paradicsom éden kertjének szárnyas kapui ez éjjelen ismét feltáruultak! — Maga az Ur Isten új életfát ültetett ez éjszakán a paradicsom-kert közepébe a Dávid törzskéből s kijelentette ezen fáról, hogy a ki annak gyümölcsét enni fogja, soha nem hal meg, de élni fog mindörökké!

Azért üdvözlünk teljes lelkünkkel szent karácsony hívő keresztény családok, jámbor kegyes lelkek, ártatlan gyermeki szívek ezernyi ezerszer áldott ünnepe! — A

— Ó is szeret, de nagyon bátortalan.

Mindig beszél nekem a szerelemről, elmondja, hogy képzeli ő a szerelmet, a boldogságot, elmondta azt is, hogy ő már megtalálta a boldogságát, kész a jövőjének terve, de többet nem mond. Nem tudom mit vár, azt várja-e, hogy én is valljak neki szerelmet, de ugy-e én azt nem tehetem, ugy-e az nem illik?

— Bizonyára nagyon fiatalnak tart téged feleségül.

— Pedig már tizenhét éves vagyok.

— Csak? . . . Istenem, gondolta Klára és én már huszonnégy.

— Reményem segítségemre leszel édesem.

— No minden esetre, majd kivallatom én, majd megkérem én a kezdet, csak kerüljön egyszer négy-szemközt velem.

— Köszönöm édesem, köszönöm és az örömtől fuldokolva ölelte meg Klárát.

Katinka az nap nagyon boldog volt, szíve majd megszakadt a nagy örömtől s a sok reménytől. Este az ágyban forró imában látott a jó Istennek, hogy Klára eljött s hogy nemsokára boldog lesz.

Kerthy István eddig azért nem kérte meg Katinka kezét, mert nagyon fiatalnak tartotta, de nem is szerette őt. Csak a megszokás, a naponkénti együttlét vitte arra a gondolatra, hogy Katinkát feleségül veszi. Hiszen szép leány, jó familia, gazdag és a szerelm, . . . az talán mégis csak mese. Az ember sok mindent másként képzel, mint a hogy van. Addig mig nem az anyém, bolondulok utána s ha már az anyém, hát vége a lángolás-nak. Igaz, hogy gyönyörű volna, képes volna egy leányt örült szerelimmal, bolondulásig menő szenvedéllyel szeretni, de ehhez is születni kell. A legtöbb ember szerelme sokkal egyszerűbb, sokkal lanyhább, több benne a próza, a számítás.

Igy gondolkozott addig, mig Klárát meglátta. De abban a perczben, mikor a Klára szemébe nézett, összedől egész elmélete, megváltozott egész lelki világa. Pedig Klára nem is volt sokal szebb Katinkánál, de ő érezte,

te nagy és szent éjszakádon ültetett isteni életfánkat jelképezi az ünneplő családaink körében felállított karácsonyfa, mely mindnyájunkat az egykori éden-kert közepébe plántált életfájára kell, hogy emlékeztessen.

Gyönyörűség telt szüleinnek ama fa örökké üde zöld lombzatában! Talán éppen azért választották kezdet óta az egész föld kerekénél karácsonyfának az örökké zöld levélű fenyőfát, hogy ő szülein az életfája örökké üde zöld lombja láttán érzett lelki gyönyörűségét a karácsonyi ünnepen családaink körében felállított karácsonyfa láttán évről-évre mi is mindig újból átérezzük! — Valóban van valami kimondhatatlan báj és jelentőségteljes kellem a fenyőfa örök zöldjében! Az az áldott kedves fa megnő a kopár szikla-bérczekeken is s ha a tél zord fagyja minden más fa lombját lesorvasztja, a fenyőfa lombja üde, zölden mosolyog reád a hideg hótakaró alól is, hirdelve az élet hatalmát a halál felett s a kikelet eljöveteleit a reménység rokonszenves biztató szívében! — Lombja szívós tartósságát a hűség mintaképe gyanánt emlegetik s magasztalják az éjszaki népek zengő dalai s a karácsonyfa zöld lombja bizony valamennyiünket emlékeztethet ő reá, a ki hű volt mindhalálig! — Mint piciny gyermeknek durva, kemény jászol volt első pihenő helye! Már az jelezte, hogy nehéz, kemény feladat vár reá az életben! S csakugyan tömördek küzdelem, munka, nélkülözés, hiálatlanság, üldöztetés, guny, kizsárolás, gyűlölet, megaláztatás volt osztályrésze annak, ki mindnyájunk javára és megtartására született, ki mindenkivel jót tett, mert minden embert szívből szeretett s ki éppen azért senkit nem gyűlölt, senkire nem haragudott s még halála óráján is minden emberekért imádkozott, azokért is; kik őt halálra adták s vonagló kín-lódásában a keresztján kegyetlenül megcsufolták!

Gyönyörűség életfája a paradicsom-kertjének, bármily keserves sorsra jutottál a szégyen és gyalázat Golgotáján! — Embertársaitok nemes keblü jóltevői! Nem-zeteitek dicső megváltói, rég porladó — bár örökkön élő — szabadsághőseink, áldva áldott szent vértanúink . . . ! Kisded korotokban, hogy felragyogott szemetek sugára, mily édes örömben dobogott ártatlan gyermek-szívetek az izes gyümölcsecel, aranyos édességekkel tele aggatott fényárban tündöklő zöld karácsonyfára . . . ! De jó, hogy örvendeztetek angyali óráit nem zavarta meg fájo sejtelen, nem homályosította el a kereszt komor jele, melynek terhe később oly súlyosan nehezült vállaitokra, ju talmául annak, hogy nyomdokiba léptetek ama betlehemi gyermekből lett eszményi férfúnak, ki megváltásunkra életét áldozta az igazságért a gyalázat keresztjén!

Szent karácsony estéjén gyermekeitekkel együtt örvendő apák, anyák, testvérek, rokonok, családtagok midőn lángra lobbantjátok a szeretet kedves ajándékaival gazdagon megrakott karácsonyfa gyertyáskáit s az egész fácska fényárban tündöklő, jusson eszetekbe s mondjátok az ámulat és csudálat varázslatát megbüvöltlen szemlélődő gyermekeiteknek is, hogy a fény és világosság életet, a sötétség pedig halált jelent s hogy amaz első karácsonyi éjjelen nagy világosság áradt el a sötétben, mert akkor született meg az, ki maga volt a világosság s ki életével, példájával, tanításával az emberi lélek homályába fényt derített s egész életünkre világosságot árasztott! — A hol az ő világossága fényeskedik ott vidámság, békesség, öröm, megelégedés honol s a szeretet, egyetértés, áldozatkész munkálkodás, Isten félelem melegsége boldogan élnek az emberek egymással! — Bár terjedne el e világosság az egész föld kerekénél, hogy az emberek igaz testvérekül szeretnék egymást s boldog család gyanánt békességben élnek valamennyien a szent karácsony soha el nem homályosuló világosságában!

Az ő s monda szerint, midőn az Ur Isten az első ember-párt küzte a paradicsomból, egy könyörületes angyal az életfájáról gallyat tört le s azt Ádámnak adta. Ádám e gallyat napok mulva a földre tüzte s az meggyökeresedett, évek hosszú során át terebélyes nagy fává fejlődött, éppen a Golgotán! — A rómaiak ledöntve e fát, belőle ácsolták az üdvözítő keresztjét s így a keresztfának is előképe a karácsonyfa. Életfája a paradicsomban, keresztfa a Golgotán, Karácsonyfa családainkban, mindhárom egyformán hirdeti Istennek nagy szeretetét irántunk az evangéliom (János ev. 3. 16.) szavainak, hogy: „*ugy szerette Isten e világot, hogy az ő egyetlen egy szülött fát adá, hogy a ki hiszen ő benne, el ne vesszen, hanem örök életet vegyen.*“ *Liszky János.*

hogy az érzelmek egész tömege, melyeket azelőtt csak ugy sejtett, mozdult meg szívében és nagy lelkiismereti furdalást érzett Katinka miatt. Szerette volna meg nem történté tenni mindazt, a mi közte és Katinka között történt. Szerette volna — megátkozni azt a pillanatot is, melyben a Katinkával való házasságra gondolt, azt a bolond pillanatot, melyben szerelemről beszélt és virágot küldött.

Majd ismét megrettent e gondolatoktól és mély megbánás töltötte el a szívet.

Nem volt képes még gondolatban sem Katinkával szakítani, nem engedte ezt lovagiassága, nem engedte a becsület, nem az öreg Cserényivel való benső viszonya. Néha ugy is érezte, hogy Klára iránti szerelme csak képzéledés, szalmaláng, mely el fog aludni, ha Klára elutazik Cserényből. Elhatározta, hogy kiirtja szívéből a szerelmet és visszavonul. Talán tudja feledni Klárát, talán kiábrándul.

Az első három vagy négy látogatás után egyszerre kimaradt. Hetek multak el és ő nem tett látogatást Cserényiéknel. Kint lakott a tanyán. Katinka nem tudja fel-fogni, miért ment Kerthy a tanyára lakni, hisz ott most semmi dolga. Kétségbe volt esve. Hát persze, azelőtt mindennap ájtott és most, a mióta Klára itt van . . .

— Édesem, mondta egy alkalommal Klára szinte megsértődve, te ugy tünteted fel a dolgot, mintha én tehetnék róla, hogy Kerthy nem jön.

— De édes Kláram, hogy jöhetsz ilyen gondolatokra — felelt Katinka zavartan, rosszul palástolva gondolatait.

Klára elhatározta, hogy véget vet e játéknak. Titkon levelet írt Kerthynek, melyben csodálkozását fejezi ki a hosszú távol maradás miatt és meghívja másnap délutáni öt órára. Terve az volt, hogy Kerthynek elébe megy és megkérdézi szemtől szembe, miért jár oly ritkán jövődöbeli menyasszonyához, ki az oka duzzogásának.

Mikor Kerthy a levelet elolvasta megijedt, mert bekövetkezettnek látta a perczet, melyen döntenie kell

Peticzió.

A nagy várakozás, a vérmes remények és biztatások óriásira felfújt gömbje megpukkant és egy nyomorúságos összeesett semmiség lett belőle. A legfelsőbb forum a m. kir. kuria, egy rövid kis itélettel megerősítette és törvényesnek mondotta ki a rimaszombati képviselő választást s a kérvényezőket elutasította. — Mi ezt előre megmondottuk s a kik a peticzió ezimű cikünk felett annyira pukkadoztak, láthatják, hogy igazságunk volt, ha csak — a mire már akkor rámutattunk — valakinek nem jut eszébe azt állítani, hogy a kuria is befolyásolható. Mert hiszen a műizgatók bünbakot ugy is keresnek. A „letiport (!?)“ párt nem egy embere szidja az ügyvédet, a ki nem volt eléggé „fogás“, a másik meg azt mondja, hogy ezt vagy azt az ügyvédet kellett volna venni stb. Pedig hát ez mind hiábavaló üres beszéd.

Az igazság győzött s ezt minden józan gondolkodásu s a pártszenvédeyek által el nem vakított ember láthatta, tudhatta.

A tárgyalásról a fővárosi lapokban közölt tudósításokból azonban egy furcsa dolgot tudtunk meg, hogy t. i. a rimaszombati kerület mindig függetlenségi volt, pedig a mi tudomásunk szerint itt *Török Gyula* volt az első függetlenségi párti képviselő. Azelőtt pedig *Csider Károly* mérsékelt ellenzéki képviselő előtt és utána mindig kormánypárti képviselője volt a kerületnek.

No de most már mindegy. A választás sorsa helyesen van eldöntve s adja Isten, hogy a béke és nyugalom helyre álljon!

A peticzió tárgyalásáról ezeket közöljük:

A Curia választási tanácsa f. hó 21-én tárgyalta *Farkas Ábrahám* rimaszombati mandátuma ellen beadott kérvényt. A rimaszombati választókerületben október 2-án *Farkas Ábrahám* kormánypártit választották meg 319 szavazattöbbséggel *Török Gyula* Kussuth-párti ellenében, aki a mult országgyűlésen már képviselte a kerületet. A választást *Biró József* és társai kérvénnyel támadták meg. A támadók jogi képviselője dr. *Halász Frigyes* volt, a választást dr. *Nagy Dezső* védte.

Minthogy a kérvény ellen a védő alaki kifogást nem tett, *Halász Frigyes* előadta mindazokat a visszaéléseket, melyeket a peticzió is felsorol. A rimaszombati kerület *mindig függetlenségi volt.* (Ezt nem is tudtuk Szerk.) s hogy mégis kormánypártit választottak meg, az csak ugy volt lehetséges, hogy a legszemérmelenebbül (!?) járta az etetés-ítatás, vesztegetés és a hivatalos presszió. Mindenekelőtt ezzel foglalkozik. A választókerületben a rimamurány-salgótarjáni vasmű- és bányatársaság óriási hatalmat képvisel. A társaságnak tizenkétezer hold a fekvő birtoka s bérlőt azzal fenyegette, hogy egy talpalatnyi földet sem kapnak, ha *Török* mernek szavazni. Ami pedig az etetés-ítatást és vesztegetést illeti, arra nézve érdekes adatokat tud felsorolni. A kormánypárt főkörte-sei gondoskodtak arról, hogy a nép ne csak a képviselő-jelölt által megígért jólétben, hanem pálinkában is usz-szék s egy kis aprópénz üsse a markát. Így *Ráhon* szeptember 21-én *Seemann Mihály* földhöz ragadt szegény zsellérember, pedig csak nyolcz nap mulva lett volna a nevenapja, szokatlan fénytel ülte meg a *Mihály-napot*, holott azelőtt száraz kenyérré se igen tellett. A diszes vendégsereg semmiben sem szenvedett fogyatkozást. Az inkognitóját megőrizni óhajtó mecenás, aki a bőség szaruját megnyitotta, *Rutényi Béla* kormánypárti főkörtes volt. *Rima-Lehotán, Kokován,* szinteg tíz krajczár belépti-díjjal szept. 20-án mulatságot rendeztek szeretve tisztelt jelöltjük, *Farkas Ábrahám* tiszteletére és kontójára. Szóval a községekben folyt az etetés-ítatás s erre számos tanut jelent be. Nagyban folyt a vesztegetés is s erre nézve szinten vannak tanuk. A kérvényező képviselője végül kifogásolja, hogy sok *Farkas-párti* illeték-telen szavazatot fogadott el a választás elnöke. Mindezek alapján kéri a Curiat: mondja ki a választást érvény-telennék; esetleg állapítsa meg, hogy az érvényes szavazatok általános többségét *Török Gyula* nyerte el.

Katinka javára. Nem érzett elég erőt, hogy Kláráról lemondjon, a kétség mardosta szívet egész nap, az utolsó pillanatig. Csak mikor a parkba lépett, vett erőt magán s gondolta, hogy ime az elhatározás meggyökeredett lelkében és lemond Kláráról.

Szilárd lépteivel mintegy bátoritva önmagát haladt a park kanyarodó útján, mikor egyszerre szembe találja magát Klárával.

— Jó napot Kerthy — sietett lélebe Klára, bocássá meg, hogy Katinka tudta nélkül hívattam, de nagyon fontos beszédem volna Önnel.

— A legnagyobb örömmel jöttem.

— Ön egy idő óta rejteget valamit, valakire nehezelt s ezzel Katinkának bánatot okoz. Nem lehetne tudnom, kire nehezelt?

— Nem neheztelek én senkire.

— Miért hát e visszavonulás a tanyára?

— Szerencsétlen vagyok.

— Nem értem, hiszen boldognak kellene lennie.

A szerelmek boldogok.

— A szívekre céloz, mondá Kerthy elgondolkozva, miközben mélyen a szemébe nézett Klárának s e szempár hatása alatt elfeledte minden feltevését, minden elhatározását és köteletségét a gyöngö lelkü ember — igen, én szerelmes vagyok, szeretek örülni, szenvedéllyel, ugy szeretek, mint sohsem gondoltam volna, hogy így szeretni lehet, de . . .

Klára megijedt e komor hangtól s ettől a végzetes „de“ szócskától: vajjon Katinkára, vagy kire lesz végzetes és türelmetlenül ismételte.

— De?

— De szenvedélyes szerelmem tárgya nem Katinka, hanem — — kegyed! Bocássá meg nekem Katinka e kedves, ártatlan angyal, hogy valamikor szívéhez közeltem, bocássá meg nekem kegyed, utasítsa bár vissza szerelmemet, de én nem tehetek másként. E szerelem, melyet most Ön előtt feltártam, első és utolsó szerelmem

Nagy Dezső védő kiemeli, hogy a kérvényt megtámadók képviselője a mai tárgyaláson több olyan érvénytelenségi okot sorolt föl, a mi a petícióból hiányzik. Ezek az új dolgok figyelembe nem vehetők. Tagadja, hogy hivatalos pesszió, etetés-ítás, vesztegetés történt volna. A rimamurány-salgótarjáni részvénytársaság presziót nem gyakorolt, örül, ha munkaejét kap, nem hogy fenyegetésekkel elriassa a munkásokat. A támadók sem állítják, hogy a társasággal szerződéses viszonyban éltek volna. Az etetés és itatás részletére téve tagadja, hogy ilyesmi előfordult volna, a népmulatságokon egyaránt részt vett Török-párti és Farkas-párti. A vesztegetésre nézve a kérvény általánosságban azt mondja, hogy nyilvánosan folyt, de tényeket nem tud felsorolni. Nem említi, hogy kit mennyivel és ki vesztegetett meg? A vád tehát oly általános, hogy nem szolgálhat a bizonyítás alapjául s ennek elrendelése teljesen céltalan lenne. Halász válasza után a *curia elutasította a petíciót és érvényesnek nyilvánította a választást.* Dr. Halásznak 1000 koronát, Dr. Nagy Dezsőnek 500 kor. ítelt meg a letétbe helyezett 3000 koronából. Az ítélet indoklásában azt mondja a Curia, hogy *egyetlen oly tényt sem bizonyítottak, melynek következtében a mandátumot meg lehetne semmisíteni*

Levelezés.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Kérem következő soraimnak becses lapjában leendő közzétételét:

Egy helyi közlöny jónak látta csekélységemnek a polgári olvasókör társas vacsorája alkalmával elmondott pohárköszöntőmből kifolyólag, — melyet a polgárság egyetértésére írtettem — velem foglalkozni. Az érdeklődő közönség teljes tájékoztatása céljából tehát szükségem tartom arra reflektálni a következőkben:

Valóban azt sem tudom, hogy a kérdéses helyi lap szerkesztője, avagy a közlemény beküldője tagja-e a „Polgári olvasókörnek“; még kevésbé tudom, vajon ott volt-e azon alkalommal a közvacsorán, a midőn én tiszta szívem őszinte sugalmát követve, *minden kényszerítő befolyás nélkül* mondtam el a szerény pohárköszöntőmet, — s így ezen beszédem sem hozzájuk nem intéztetett, sem rájuk nem vonatkozott.

Politikai ízű tiszteletet nem mondtam s bár politikai meggyőződésem miséjét soha sem titkoltam, a saját politikai gondolkodásom elfogadását sem akkor, sem más alkalommal másokra ráerőszakolni eddig még csak meg sem kíséreltem. Politikai megleszkéztetésről tehát szó nem lehetett s legkülönösebben nem azon okból, mert a rimaszombati polgárság függetlenségi csoportja be nem adta derekát és nem toltá szekerét a kormánypártnak, még kevésbé azért, mintha elvileg helyteleniténem azt, ha a városi képviselő-testületbe a függetlenségi párt hívei minél nagyobb számban beválasztatnának.

Tény az, hogy a polgárságnak hivatott vezetői közül távol maradtak a közvacsorától *Kozma Szabó József, Kriston Szabó János, Csapó János* stb. urak. Voltaképpen ezen tiszteletreméltó egyénekhez volt intézve az én felszólalásom azon incidens folytán, hogy arról értesültem, miszerint a képviselő-választásnál a függetlenségi pártot ért vereség miatt, a polgári olvasókörtől visszavonulni szándékoznak; s hogy nagy készüllet van a polgárság körében a képviselő-testületből a kormánypárti tagok kibuktatására s helyöknek a függetlenségi párt tagjaival való betöltésére.

A most névszerint említett urak figyelmébe kívántam ajánlani tehát, hogy a polgárság vezetésétől vissza ne vonuljanak; s reá mutattam arra, hogy helytelen utra térne a polgárság, ha a politikai pártarcokat a városi képviselő-testületi közgyűlés termébe bevinné; s azon kijelentést tettem, hogy nem párt szempontból kell e kérdést bírálat alá venni, hanem abból, hogy a választott tagok közül kik feleltek meg kötelességeiknek; ezek érdemeit továbbra is méltányolni kell, azokat pedig, akik a kötelességeiket teljesíteni elmulasztották, ki kell bukztatni könyörtelenül, bármely pártéhoz tartozzanak is.

Hol van itt a megleszkéztetés? és ezen elveket nem kell-e elfogadni minden polgárnak, aki a város javát óhajlja? Nekem a felszólaláshoz jogom volt ugyanis mint a polgári olvasókör egyik tagjának, ugyanis mint

Klára némán állott meg. Mindent várt, de ezt nem várta. Szíve hevesen kezdett zakatolni. Egy pillanat alatt elgondolta a kínos helyzetét mily szerencse, párosulva a legnagyobb bonyodalommal. De ha egy pillanattal gondolt is arra, hogy felveszi a lábait elé letett hódolatot, a másik pillanatban átértette, hogy kénytelen visszautasítani Kerthyt még akkor is, ha szeretné őt, mert mindent megtehet, de sikkasztó nem lesz. Katinka vőlegényét elszeretni, ellopni, ez aljasság volna. Mély undor fogta el e gondolatától s a hideg futott rajta végig.

Kerthy szerelemittasan nézett a lesütött szemekkel s némán álló Klárára és azt hitte, hogy Klára hallgatagon beleegyezett. Közlebb lépve hozzá, megöleli derekát. Klára hirtelen feleszmél:

— Szemtelen, hagyjon el — kiált fel és megfordulván a kastély felé siet. Alig tesz azonban néhány lépést, mikor Katinkát meglátja, ki a kastély felől jön. Klárának arcába szökött a vér, Katinkához szalad, megöleli és felkiált.

— Bocsásd meg, nem én vagyok az oka!

Katinka nem látta, hogy Kerthy megölelte Klárát, csak akkor vette észre, hogy Kerthy ott áll a fák alatt, mikor Klára a nyakába borult. Az érzelmeiben megsértett féltékeny ifjú leány, kinek mindent jól sejtő szívébe a gyanu már rég befészkelte magát, az egész jelenetnek saját megcsalását látva, kétségbeesetten löki el magától Klárát és megfedkezve mindenről, vak dühvel kiált fel:

— Tehát mégis igaz, a mit sejtettem, mégis te loptad el őt tőlem.

Mintha arcul csapták volna, úgy hatott Klárára a szó. Ó ártatlan. Ó azért utasította vissza Kerthy ajánlatát, mert nem tartotta jellemével összeegyeztethetőnek, ő hallilyent, őt nevezik sikkasztónak. Lelkében a méltó harag feltámasztotta a büszkeséget, a bosszút és maró gunnyal vágott vissza:

— En lopni, sőt kezembem volt a gyáva s én eldobtam őt!

Kerthy tényleg gyáván viselkedett. A mint meg-

olyannak, akit a polgárság jóindulata hova-tovább több és nagyobb megtisztelő bizalmi állással tüntetett ki, — s mert a bizalmat becsületes törekvésekkel meghálálni kötelességemnek tartom.

Ezen most elmondottak az egyedül igazak s ugyancsak helyesnek találnám, ha a hírlapok közleményeikben a szoros valóság körét túl nem lépnek s nem keresnének lólabákat ott, ahol ilyenek nincsenek.

En érdeme szerint becsülök meg mindenkit, s jól esnék, ha csekélységemnek is hasonló mértékkel mérnének. — Rimaszombat, 1901. december 24.

Tisztelettel

Lukács Géza.

Hirek és vegyesek.

Boldog és kellemes karácsonyi ünnepeket kíván lapunk munkatársainak, olvasóközönségének és jóakaróinak a „Gömör-Kishont“ szerkesztősége.

Nemes adomány. Gróf Andrássy Dénes, az ismert bőkezű főúr most ujabbán a rozsnói ág. ev. egyház javára 6000 koronát adományozott.

Szép ajándékot kapott a helybeli ág. evang. templom. A jótékonyaság terén általánosan ismert *Boczkó Dániel* nemes lelkű s vallásos érzelmű neje, szül. *Roszjár Julia* urnő két darab díszes és művészi kiállítású drága terítő ajándékozott, egyiket az oltár, a másikat a szószek számára. A művészi kivitelű két dísz tárgy a legszebb összhangban van egymással s annak becsé bizonyára maradandó lesz az egyházban, melyet díszíteni fog s egyszersmind a legmesszebb időig méltóan örökíti meg a buzgó és lelkes adományozó kegyes emlékét. Mindkét terítő a mostani karácsonyi ünnepeken fog először díszíteni a templomban.

Tisztelgés. A helybeli egy. prot. főgymnasium tanári kara *Bodor István* igazgató vezetése mellett i. hó 21-én testületileg tisztelgett vármegyénk szeretett alispánjánál: *Bornemisza Lászlónál*, a ki egyszersmind a főgymnasium igazgató-választmányának egyik elnöke is. Az igazgató szép és lendületes beszédében fejezte ki a tanári kar örömét a köztisztelőben álló férfiu munkássága iránt ujabbán megnyilatkozott vármegyei közbizalom fölött. Az üdvözlést őszinte szívvel köszönté meg az alispán s nála már megszokott nemes hővel és szép szavakkal biztosította a tanári kart, hogy mint a múltban, úgy a jövőben is minden erejével s legjobb tudásával a főgymnasium örvendetes fejlődésén s a tanári kar anyagi helyzetének a javításán fog örömmel munkálkodni. A lelkes éljenzéssel fogadott válasz után a küldöttség még jó ideig gyönyörködött az új vármegyei székház praktikus telefon berendezésén s aztán teljes megelégedéssel távoztak.

A helybeli Kaszinó választmányja mult szombaton délután *Kubinyi Aladár* elnöke alatt ülést tartott, melyen hírlapok és folyóiratok megrendelésére nézve történt intézkedés s a számvizsgáló bizottság tagjaiul kiküldettek: *Baksay István, Kishonty Gyula, Lukács Géza, Baksay József, és Madarász Pál.* Új tagokként felvették: *Hannay József, Fejérváry János, Dapsy Rezső, Kollányi László, Horváth József, Pásztori Gyula* és *Böhm János.*

Tudori vizsga. *Bencsik Samu* helybeli r. kath. segédlelkész és hitoktató e napokban tette le a hittudományi doctori vizsga szóbeli részét sikeresen. Gratulálunk!

Búcsú. *Szakmáry Gyula* volt albiró besztercebányára kinevezett kir. alügyész tiszteletére, jóbarátai és ismerősei i. hó 20-án búcsu vacsorát rendeztek, mely a legkedélyesebben folyt le, persze toasztokban nem volt hiány.

Üvözlés. Az országos orvosszövetség érdemes elnökét: *Dr. Kétly Károly* egyet. tanárt abból az alkalomból, hogy udvari tanácsossá nevezetett ki, i. hó 21-én fényes ovációban részesítették Budapesten megyénk orvosszövetsége nevében *Dr. Lőcherer Tamás* elnök meleghangú távirat útján üdvözölte az ünnepeket.

Árvák karácsonya. Lélekemelő, szép ünnepélynek volt színhelye folyó hó 21-én a „Gizella“ kisdudóv nagyterme. Városunknak és vidékének nemeslelkű

látta Katinkát, visszahúzódott a bokrok közé és elszompolygott a parkból.

*

Busan és szóltanul ült Klára az anyjával a vasuti kocsiban. Nagy meleg volt. A kellemetlen szénfüst behatolt a kocsii ablakán és megköhögötte Klárát.

— Talán betenném az ablakot édes leányom — szólalt meg hosszú hallgatás után a megkínzott mama. — Hiszen akkor elolvadunk.

Ismét egy hosszú szünet. Klára nem szólt, csak bámult a rohanó mezőkre, a szaladó fákra és eszébe jutott valami halvány hasonlat: ez az élet hasonlít a rohanó vonathoz. A kik benne ülnek, azt hiszik, hogy a vidék szalad, és ha nem néznének ki az ablakon, nem is vennék észre, hogy robannak a végállomás felé. Az ő élete is ilyen. Ha nem tudná, hogy már életének 25-ik állomása felé közeledik, azt hinné, hogy még mindig 18 éves, mert változást nem lát se lelki se testi életében. Csak az, hogy az idő mulik s az utazás, az élet folytonos döcögő utja teszi egy kicsit unottá, no meg néha azt hitte, hogy már ki kell szállni és csalódott — ez azután olyan kellemetlen érzés, pláne ha az ember nem tudja, hány órát kell még utaznia. Tünődésében megzavarják a feltűnedező kurta szoknyás parasztlányok és szerles gatyás legények, kik vígan dalolva gereblyéznek a sarjút. Emitt a falu végén megint egy csomó gyerek kurjongat az idegesen sikoltó vonatra s megdöbálja kövel, sárral, ami a keze ügyébe kerül. De Klára hallgat. Némán és közönyösen szalad végig tekintete az ugrándozó gyerekhadon.

Anyjának rosszul esett e hallgatás s minthogy fejében az elmúlt napok eseményei motoszkáltak, az egyszerű asszonyok módjára hangosan folytatja gondolatait:

— Ejnye, ejnye, azt a jó parthiet mégis kár volt elszalasztani...

Klára nem felel, de lelkében a harag felbőrdet. Az anya folytatja:

— Hiszen Kata gazdag, hamar talált volna férjet,

hölgyei, mint az árvák nemtői zsufolásig töltötték meg a nagy helyiséget, hogy gyönyörködjenek az árvák örömeiben. Az érkezőket az árvák és szegények védőangyala, *Samarjay Jánosné* elnök fogadta ismert szeretetreméltóságával. Pontban öt óraker felobbantak a szépen és gazdagon díszített fánkgyertyalángjai és özv. dr. *Marikvszky Istvánné*, a nőegyesület lelkes igazgatójának vezetése mellett bevonultak az árvák szép rendben. Ekkor *Glauf Pál* ev. főesperes lépett az elkészített kis asztal elébe s szívhez lélekező szóval ünnepi beszédben méltatta az ünnep jelentőségét, melyet a legnagyobb égi erő: a krisztusi szeretet hozott e földre. Nehéz volna megmondani, melyik hatalmas érzés tükröződött le inkább az egybegyűlteket szép arczáról: e szép beszéd keltette áhitat-e, vagy az árvák örömeinek, könnyeinek látásából fakadt meghatottság? Talán mindkettő egyaránt. Mint tavasszal egy diszkert — telve kinyílt rózsákkal és hatalmas bimbókkal, — olyan volt e gyülekezet és beszéd után s az árvák halálját remegő hangon elmondott Futasz-köszöntő után. Végül az egyesület jegyzője dr. *Wallentinyi Dezső* főgymn. tanár mondott szívből jövő köszönetet az elnökség nevében *Glauf Pál* főesperesnek az áhitat felkeltéséért és nemesszívű adományaiért mindazoknak, a kik az árvák e szeretett fájának felállításához hozzájárultak és végül különösen azoknak, a kik megjelenésükkal az ünnep fényét emelték. E beszédek után következett a gazdag ajándékok kiosztása. Mindenik árva kapott alsó és felső ruhát, kalácsot és aranyos diót! Tessék mindenkinek oda jönni a jövőben, aki szeretetet akar tanulni.

Áthelyezés. *Telepy Sándor* fiatal prem. kanonok, rozsnói kath. főgymn. tanár *Kassára* helyeztetett át hasonmínőségben. A rozsnói társadalom fájlalja eltávozását.

Helyreigazítás. A legutóbbi vármegyei tisztújító közgyűlésről közölt tudósításunkból tévedés folytán kimaradt, hogy a főispán *Dr. Sarlaly Samut* tb. szolgabíróvá s *Dr. Viesztet* nem tb. árvaszéki jegyzővé, de tb. ügyészvé nevezte ki. Az előbbi közgyűlésen pedig a közkórházi és számvizsgáló bizottság tagjai közül kimaradt a *Czinke István* megválasztott új tag neve. Mit is ezennel helyreigazítunk.

Karácsonyi szünet. A mult héten (szombaton 10 óraker) bezárultak iskoláink kapui. Mindkét nembeli ifjúság szétoszlott, hogy négy hónapi komoly tanulás után megpihenjen, új testi és lelki erőt nyerjen a karácsonyi és újévi ünnepek alatt. Az állami elemi iskolákban már január 2-án (!) a polgári leányiskolában 9-én, a helybeli egy. prot. főgymnasiumban pedig szerdán, azaz 8-án kezdődik újra a tanítás.

Érdem elismerése. A tiszáninneni ev. ref. egyházkerület az 1903. évben megtartandó ev. ref. convent tárgyainak előkészítésére és kidolgozására egy az egyházkerület nevesebb papjaiból megalakított bizottságot küldött ki, melynek egyik tagjául a rimaszombati ev. ref. egyház első papját: *Czinke Istvánt* szintén beválasztotta.

Korcsolya-egylet szilveszteri estélye. Az estély rendező-bizottsága f. hó 19-én tartotta gyűlését. Az előjelek nagyon kedvezők, nemcsak városunkból, hanem a vidékről is számosan óhajtanak részt venni e kedélyes szilveszteri estélyen. — Az estélyt a kaszinó összes helyiségeiben tartják meg. Kezdeté 9 óra. Külön meghívókat nem küld szét a rendezőség, sem helyben sem vidékre.

A polgári olvasókör Szilveszter esti mulatására a fiatalág nagyban készül, úgy halljuk, hogy a közönség — melynek szórakozásáról mindenképp gondoskodva lesz, — kellemes tréfás meglepetésekben is fog részesülni. — A rendezőség mindent elkövet, hogy az estélyt vonzóvá tegye s hisszük, hogy a megjelenők jól fogják magukat érezni.

Orvosi kinevezés. A rimamurány-salgótarjáni vasmű-egylet ózdi gyártelepére a dr. *Csesznok Pál* távozásával megüresedett másodorvosi állásra dr. *Rudnay Imre* a nagyváradi közkórház jelesen képzett segédorvosa nevezetett ki.

Halálozás. A helybeli közkórházban e napokban halt meg *Simon Lajosné* itteni varrónő, kit Szombatiné néven ismertek városzerte. Néhány év előtt lelke elborult s sok kellemetlenséget szerzett környezetének, míg végre a halál megváltotta szenvedésétől.

te meg édes leányom szegény vagy, de persze azok a tisztult modern felfogások a jellemről, a becsületről, az illemlről... édesem manapság az birja a ki marja.

— Anyám ne igazasson, kérem, ne okozzon még több keserűséget — kiált fel Klára és lekönnyökölve a térdére, kezéibe temeti arczát.

A székvári vendéglő külön szobájában ezalatt vígan húzott a cigány. Kerthy nagyságos ur huzat. A barnaképu primás sunyi szemekkel lesi a vaskos bugyellárist és tudja, hogy ma éjjel sok falusi bankót fog abból a piszkos bugyelláristól kimuzsikálni. A banda stímél és kezdi a nótát, csak úgy taláalomra, hátha megtetszik a nagyságos urnak.

Felednélek, felednélek, de nem tudlak feledni.

Mért is tudott az én szívem oly nagyon szeretni.

Eltalálta. Kerthynek szívébe nyilallott e dal. Nem ezt, nem ezt akarja ő hallani, hiszen feledni jött, nem busulni. Megállítja a zenét.

— Ácsi... nem ezt, azt húzzátok hogy:

Kondorosi csárda mellett

Gyula ménes ott legeleget,

Csárdabeli szép asszonynál

Ott iszik az öreg bojtár.

A primás udvariasan meghajlja magát, a bandához fordul, egyet-kettőt végig huz a hegedűn, mintha a dal akkordját ütné meg és a tőle telhető legnagyobb művészettel kezdi. A hegedű sir, a czimbalom úgy peng, mintha a hegedű könnyei hullának hurjaira. Kerthy lekönnyököl, majd lehajlja fejét a márvány asztalra és — könnyezik. Egyre csak az a nóta van az eszében, a mit az imént akartak húzni: felednélek... A pincér az ajtóhoz húzódik és titkon mosolyog: Van is azon sirni való, hogy a kondorosi csárda mellett a ménes legel, de csak hadd mulasson a nagyságos ur, ilyenkor, ha a nóta megindítja, jól fizet a gentry.

Este van. Kékvárott még vígan pezsg az utcai élet, de Cserényben már alusznak. Katinka betemeti arczát a nedves párnába és sir. Siratja szerelmét, siratja elvesztett boldogságát.

Halálozás. Lihán József volt nyustyai plébános, folyó hó 22-én elhunyt. A szép magas életkort elért aggyastán 58 éven át állt az egyház szolgálatában. Temetése 24-én délelőtt folyt le, melyet Széman Endre prépost, rimaszombati plébános végzett fényes segédlettel. A kishonti r. kath. kerület papsága a halál- esetről gyászjelentést adott ki. Nyugodjék békében!

Értekezlet. A Rimaszombatan létesítendő villamos világítás ügyében e hó 21-én a takarékpénztár tanácsmestere Molnár József elnökele alatt értekezlet volt, melyen kimondatott, hogy a mennyiben a lakosság körében eddigelé a villamos lángok nem jegyeztettek elő megfelelő számban, az egyes háztulajdonosok ismételen egyenkint felkeresendők az iránt, hogy ha nem kötelezőleg is, de nyilatkozatot tegyenek arról, vajjon esetleg idővel nem lesznek-e hajlandók a villamos világítást lakásukba bevezetni. Egyidejűleg tárgyalatott a Zsuffa Kálmán által felállítandó zománcc-gyár ügye, melyre vonatkozólag végleges határozatot az értekezlet nem hozott több hiányzó adat miatt.

Orgona-avatás. Az oszgyáni ág. h. ev. egyház új orgonáját f. hó 22-én szentelték fel szép templomi ünnepélylyel, melyen a vidék ev. lelkeszi kara nagy számmal volt képviselve.

Szülésznők vizsgálja. A helybeli alsófoku bábaképző iskolában a 20 növendék kursusát bezáró vizsgálatok f. hó 31-én tartatnak meg s az igazgató az orvosokat és a szomszédos négy vármegye főorvosát a vizs-gára meghívta.

Vadászatok vármegyénkben. A rimamurány-salgótarjáni vasmű részvénytársaság már másodizben rendezte e téli évadban mindig jól sikerült vadászatát. — Ez utóbbi f. hó 15., 16., 17-ik napjain tartatott meg. Terep a szabadkai erdőség volt. Terítékre került: 7 őz, 2 vadkan, 2 nyul. — Őz számtalan került hajtásba, de mivel vaddisznó vadászat volt, őzet csak az utolsó napon lőttek, vaddisznó szinte volt sok, de a frissen esett hó nem volt alkalmas a vadászatra. — Jelen voltak: *Szent-iványi Árpád, Fáy László, Máriaassy Andor, Fáy Gyula, Lukács Géza, Hámos Aladár, Széman Endre, Máriaassy Gyula, Ragályi Gyula, idb. Badányi Gyula, Marton János, Bobók Tivadar, Gloser László, Aronffy Ernő és Micske Lajos*, ez utóbbi ötten mint házigazdák szerepeltek s szíves vendéglátásukkal a vendégeket lekötelezték s e napokat feledhetelenné tették.

Birtok-vétel. Oszgyán községhez tartozó antilipusztai birtokot megvette Vajda Istvánné szül. Draskóczy Ara 148880 koronáért.

Jótekonyczéli hangverseny. A rozsnói jótekonyczéli nő-egylet. f. évi december hó 31-én a város háza nagyermeben hangversenyt rendez a következő műsor-zattal: 1. Felolvasás: Bárdossy Géza főgymn. tanár. — 2. Chopin I-ső balladáját zongorán előadja Roubal Vilmos. — 3. „Faust fantasia“ Wienovszky H-tól, hegedűn előadja: Bender Ottó. — 4. „Magyar népdalok“ Szent-irmay Elemértől, előadja a női dalkör; zongorán kíséri Markó János. — 5. Dialog. Előadják: Schneider Sarolta urhölgy és Pauchly Rezső. — 6. „A XV-ik magyar rhapsodia“ Liszt Ferencztől, zongorán előadja: Roubal Vilmos. — 7. „Csárda-jelenetek“ Hubay I-től; hegedűn előadja: Bender Ottó. — A hangversenyt a Kaszinó helyisé-gében tombolával egybekötött táncmulatság követi.

Füüdömégvétel. A várgedei vasas gyógyfürdőt f. hó 20-án bírói árverésen megvette 38110 koronáért Strauszmann Sándor abauj-tornamegyei birtokos.

Postaügynökség. A kassai postaigazgatóság a jövő év január 1-től Nagy-Veszverésen postaügynökséget rendszeresített, mely az általános postalogalmi teendő- ket, így tehát pénztulványok kezelését is végezni fogja.

Jótekonyczéli szini előadás Dobsinán. A dobsinai társalgási egylet f. é. december hó 26-án jótekonyczéli szini előadást rendez, mely alkalommal „A sabin nők elrablása“ című vígjáték kerül szinre. Az előadást táncmulatság követi.

Gyűjtés. Az E. K. E. székely akciója javára Helyvig Ede tanító Klenóczról 8 kor. 80 fillért gyűjtött. E hazafias cselekvéséért egy a gyűjtő, mint az adakozók fogadják az egyesület köszönetét.

Politikai lap a felvidéken. A „Felvidéki Híradó“, mely eddig csupán társadalmi lap volt, politikai lappá alakult át, hogy a legkomolyabban föllépjen az egyre ijesztebb képet mutató pánszláv törekvések ellen s hogy a magyarság szent ügyét minél hűebben szolgálhassa. Sok sikert és eredményt láptársunknak.

Uj napilap. Ujévkor új politikai napilap indul meg Miskolczon. A „Borsodmegyei Lapok“ és a „Borsod-Miskolci Közlöny“ egyesülnek s az előbbinek czime alatt napilappá alakulnak át. A lap felelős szerkesztője Sugár Ignác, társzerkesztője Forster Rezső lesz. Előfizetési ára évente 20 korona.

Szerkesztői üzenet.

Dr. S. L. Miután lapunk karácsonyi mellékletet nem hoz, ezikke legközelebb fog megjelenni. Folytatását kérem. — **Udv!**
B. Gy. A multkor említett ezikk a legközelebbi lapszámokban jelenik meg, most lekészt. Sok szerencsét az új irányhoz!
M. B. Eperjes. Sikeredhez és megválasztásához szívóbuli gratulálók. Mi az újság? Várjuk kedves dolgaikat. Udv a sárosiaknak!

A rimaszombati kir. törvényszék elnökétől.

Pályázati hirdetmény.

2004. sz. — A felügyeletem alatt álló rimaszombati kir. járásbíróiállalat megüresedett és az 1893. évi IV. t.-ezikben megállapított illetményekkel javadalmazott albirói állás betöltése végett a nagyméltóságú m. kir. igazságügyi miniszter ur f. évi december 12-én, 12804. I. M. E. szám alatt kelt magas rendelete folytán pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1869. évi IV. t.-cz. 6. és 7. §-aiban megkivánt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeiket a bírói ügyviteli szabályok 5. §-a értelmében ezen hirdetménynek a „Budapesti Közlöny“ hivatalos lapban való harmadszori megjelenésétől számított két (2) hét alatt hozzám annál bizonyosabban nyújtsák be, mert az elkesztett, vagy nem szabályszerű uton érkezett kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Rimaszombat, 1901. évi december 16-án.

Kubinyi Aladár, kir. törvszéki elnök.

Nyilt-tér:*)

Nyilatkozat.

A közöttem és Bródi Bertalan rimaszombati lakos között 1901. november 16-án Rimaszombatan, a „Három Rózsa“-féle kávéházban keletkezett kinos incidens, illetve szóváltás felett ez uton legmélyebb sajnálatomlal fejzem ki és amennyiben igazgatóságomban Bródi ellen sértést követtem el, ez uton nyilvánosan bocsánatot kérek tőle. **Klein Mór.**

Neuman és Strausz

kereskedelmi és mezőgazdasági ügynők, (Erzsébet-tér 21. Gasko-féle ház), ajánlják magukat a gazdaközönség szíves figyelmébe.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

Üzletmegnyitás.

Van szerencsém a mélyen tisztelt közönségnek nagybecsű tudomására hozni, hogy hazatérvén Rimaszombatra, **Erzsébet-tér 23-ik szám alatt, a régi vármegye-ház épületében**, folyó december hó 21-én a legmodernebb módon berendezett

borbély és fodrász üzletet

nyitottam. Amidőn ezt tudatni szerencsém van, egyuttal kérem nagybecsű pártfogásukat. Célom a nagy tisztaság, kiváló előzékenység és udvarias kiszolgálát mellett szíves jóindulatukat kiérdemelni.

Rimaszombat, 1901. december 20.

Kiváló tisztelettel

PERECZ BÉLA.

1-3

Kiadó.

Rimaszombatan, a **Kossuth- és Szent-péteri-utca sarkán** levő emeletes ház földszinti helyisége, melyben ezelőtt a Rimaszombat és vidéke fogyasztási szövetkezet volt elhelyezve, akár üzlet-, akár lakáshelyiségül bármely naptól fogva kiadó. Ertekezhetni **dr. Cziner Miksa** ügyvéd tulajdonossal.

Ugyanott a volt üzlethelyiség felszerelése is eladó.

3-*

Elsőbbségi kötvényeink

1902. január hó 1-én esedékes 5. számú szelvényei **január 1-től kezdődőleg** darabonként hat koronával **Pelsüczön** társulatunk pénztáránál, **Bozsony** a rozsnói takarékpénztáránál, **Budapest** a Pesti magyar kereskedelmi banknál váltatnak be.

A gömöri faipar részv.-társaság igazgatósága.

Eladó ház.

A Pokorágyi-utczában 15. házszám alatt lévő **Varga András-féle ház** magános udvarral, kerttel és gazdasági épületekkel együtt azonnal szabad kézből eladó.

A venni szándékozók bővebb felvilágosítás végett **Cseh János** urral **Rimaszombat**, Szigyártó-utca 26-ik szám alatt értekezhetnek.

2-3

Ritka alkalom

kiváló magyar műveknek rendkívül leszállított áron való beszerzésére!

RÁTH MÓR

köz tudomás szerint több mint négy évtizeden át száz és száz oly művel gazdagította irodalmunkat, melyekről a jó öreg Toldy Ferencz irodalmi kézikönyvében azt írja, hogy azok

irodalomtörténetünk legfényesebb lapjain vannak megörökítve.

A kiadót az aggkor arnyai nyugalomra és arra intik, hogy kiadói tevékenységét immár az elkerülhetlen aktuális és folytatolagos művekre szorítsa. Elhatározta tehát kiadási készleteinek tetemes és többnyire valóban elévületlen becsű részét **tetemesen leszállított áron** ajánlani fel a művelt könyvtáraknak, kulturális, nép- és más nyilvános könyvtáraknak, kaszinóknak, önképzőköröknek stb. — Ezen művek jegyzéke, mely a mai irodalmi túlprodukczió és hajsza áramlatában is méltó a könyvtárakok figyelmére, és mely számos ünnepi ajándékokra alkalmas értékes műveket — első kiadásokban és oly fényes díszkötésekben, a minők a könyvtárczra sohasem jutottak — is tartalmaz, komoly reflektánsoknak bérmentve rendelkezésre áll.

RÁTH MÓR, Budapest, Haas-palota.

Arany és ezüst ékszerek.

Legalkalmasabb karácsonyi és ujévi ajándékok

meglepő olcsó árban kaphatók

STEHLINSZKY IGNÁCZ

27 év óta fennálló óras és ékszerész üzletében Rimaszombat, Erzsébet-tér, hol arany és ezüst zsebórák, diszes és egyszerű fali órák, arany és ezüst láncok, mell- és hajtúk, gyűrűk, inggombok, karpereczek és egyéb ékszer tárgyak; valamint ezüst evőeszközök, tálcák és tálak, vajtartók, gyümölestartók stb. stb. a legdivatosabb alakban jótállás mellett árusítatnak el.

Javitások pontosan és jutányos árak mellett eszközöltetnek. 2-2

Ingaórák.

Kiadó üzlethelyiség.

Rimaszombatan, a Deák Ferencz-utca 8-ik szám alatti házban levő üzlethelyiség bolti állványokkal **1902. év április hó 1-től** bérebe kiadó, esetleg a bolti állványok örök áron is eladók. — Bérelni szándékozók felvilágosítást ugyanott az emeleten lakó **Benyó Béla** tulajdonostól nyerhetnek.

Egyuttal van szerencsém az igen tisztelt közönséget értesíteni, miszerint az ez idei termésű és kiváló jó minőségű **almágyi** szőlőben termett **6- és uj boraimnak** pecsételt üvegekben, valamint hordónkénti eladását megkezdem.

A ki tiszta, valódi, egészséges jó bort akar élvezni, forduljon hozzám teljes bizalommal.

Kiváló tisztelettel

8-*

Benyó Béla, szőlőbirtokos.

Tigerman Adolf és Társa

órák és ékszerészek Rimaszombatan.

Legszebb és legháládatosabb

karácsonyi és ujévi ajándék

az **órák és ékszerek**, melyek óriási nagy választékban **bámulatos leszállított olcsó árban** kaphatók. Nagy választék arany és gyémánt ékszerekben, valódi ezüst **evőeszközök** és **disztárgyakban**, valamint ezüstbotok, bajszkefék stb.

Nagy választék fali és ingaórákban, 3 évi jótállás mellett.

Eladás részletfizetésre is!

Törött arany és ezüst a legmagasabb árban becsereztetik. Mindenféle óra- és ékszerjavítások jótállás mellett elfogadtatnak.

Ujdonság photo-email képekben!

Bármily fénykép után készítünk domborított photo-emailon kisebbitett fényképeket, u. m. brostüket, zsuzsukat, amuletteket stb. 5 koronától feljebb.

Vidékre választékot is küldünk.

Teljes tisztelettel

Tigerman Adolf és Társa

3-*

óras és ékszerészek Rimaszombat.